

KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ FİZİK MUAYENE STAJI

SİNİR SİSTEMİNİ FİZİK MUAYENE İLE DEĞERLENDİRME BECERİSİ ÖĞRENME REHBERİ

Amaç: Sinir sistemini fizik muayene ile değerlendirebilme becerisi kazandırmak

Öğrenim hedefleri:

1. Sinir sisteminin değerlendirilmesinde kullanılan fizik muayene basamaklarının öğrenilmesi
2. İşlem basamaklarının doğru ve sırasıyla uygulanması

Araç Gereç:

Refleks çekici
Işık kaynağı
Diyapozon

Değerlendirme:

- 1= Geliştirilmesi gerekir : Basamağın hiç uygulanmaması, yanlış uygulanması veya sırasında uygulanmaması
- 2= Yeterli : Basamağı doğru olarak, sırasında uygulanması fakat eksikliklerin olması ve/veya eğiticinin yardımı ya da hatırlatmasına gerek duyulması
- 3= Ustalaşmış : Basamağın duraklamadan ve yardıma gerek kalmadan doğru olarak ve sırasında uygulanması

BASAMAKLAR		1	2	3
1	Elleri yıkama			
2	Hastaya yapılacak muayene hakkında bilgi verme			
3	Hastayla konuşarak, basit sorular yönelterek kooperasyon, oryantasyon, muhakeme, mizaç, entelektüel işlevler hakkında bilgi edinmek.			
4	Ense sertliğine bakılmalı			
5	Kranyal sinir sistemi muayenesinin yapılması: Koku, görme duyusu kontrolü (tek tek bakılır),Işık refleksi değerlendirilir (ışık kaynağı önce bir sonra diğer göze tutulmalı; direkt/indirekt IR; ışığı tuttuğumuz gözde miyozis direkt,diğer gözde miyozis olması ise indirekt IR varlığını gösterir) gözlerin her yöne serbest hareketine bakılır (hastanın başını fiske edip, parmağı takip ettirerek bakılır) yüzün duyusu (sağ ve sol yarısı kıyaslanarak parmak veya pamukla bakılır), çiğneme kasları muayenesi, kornea refleksine bakılır (pamuk göze hafifçe dokundurulur, gözlerde kırpma olur) mimik kasları muayenesi (hastadan kaşlarını yukarıya kaldırması sonra dişlerini göstermesi istenir), tad duyusu, işitme ve denge muayenesi, boyun kas (SCM ve trapezius) gücü, dil muayenesi (atrofi-fasikülasyon-deviasyon var mı) bakılır.			

6	<p>Kas gücü muayenesi: Mümkünse hasta soyularak inspeksiyonla incelenir. (Atrofi, fasikülasyon olabilir)</p> <p>Üst ekstremitelerde; öncelikle hastanın pasif eklem hareketlerine bakılır (tonus). Ellerini dua eder gibi yukarı doğru kaldırması istenir. Bu sırada ellerin-kolların simetrik aynı hizada durması gereklidir. Daha sonra ellerden başlanarak, önkol, kol ve omuz kaslarının gücüne simetrik olarak bakılır. (Fleksiyon-ekstansiyon hareketi ile dirence karşı koyabilme).</p>			
7	<p>Alt ekstremitelerde; öncelikle hastanın pasif eklem hareketlerine bakılır (tonus). Sırt üstü yatırılır. Bacakları yukarı kaldırması istenir. Bu sırada bacaklarda veya bir bacakta düşme olup olmadığına bakılır, normalde aynı hizada olmalıdır. Daha sonra ayaklardan başlanarak, baldır, uyluk ve kalça kaslarının gücüne simetrik olarak bakılır. (Fleksiyon-ekstansiyon hareketi ile dirence karşı koyabilme).</p>			
8	<p>Refleks muayenesi: Derin tendon refleksleri: Öncelikle hastanın ekstremitelerinin serbest olduğundan, hastanın kendisini sıkmadığından emin olunmalıdır (pasif eklem hareketlerine bakılabilir.) Üst ekstremitelerde kolların serbest pozisyonunu sağladıktan sonra refleks çekici ile biceps, triceps ve stiloradial refleklere bakılmalıdır.</p>			
9	<p>Alt ekstremitelerde; serbest olduğunda hastanın kendisini sıkmadığından emin olunmalı (pasif eklem hareketlerine bakılabilir.) Alt ekstremitelerin serbest pozisyonunu sağladıktan sonra refleks çekici ile patella ve aşıl refleksine bakılmalıdır. Taban derisi refleksi: Ayak tabanı dıştan içe doğru künt bir cisim (refleks çekicinin arkası, sivri olmayan bir anahtar...) ile çizilir. Baş parmaklarda fleksiyon beklenir.</p>			
10	<p>Duyu muayenesi: Hastadan gözlerini kapatması istenir. Yüzeysel (dokunma, ağrı, ısı), derin ve kortikal duyu muayenesi yapılır. Yüzeysel duyu: bir pamuk yardımıyla yüzden başlanarak aşağı doğru sağ ve sola dokunularak eşit hissedip hissetmediği sorulur. Derin duyu: Pozisyon, vibrasyon, rhomberg testine bakılır. Kortikal duyu: Stereognozi, iki nokta ayırımı testi.</p>			
11	<p>Serebellar testler: Parmak burun testi : hastanın işaret parmağını önce burnuna sonra doktorun parmağına dokundurması istenir. (her iki ele ayrı ayrı bakılır) Ardı sıra hareketler: Elini diğer elinin üzerine bir düz bir ters vurması istenir. (her iki el için ayrı ayrı bakılır) Diz topuk testi:Hasta sırt üstü yatırılır. Bir bacağı yukarıya kaldırması, toupuğuyla dizini bulması istenir, daha sonra topuğu tibia üzerinde aşağı kaydırılır.</p>			
12	<p>Duruş-yürüyüş-denge muayenesi: Hasta ayağa kaldırılır. Desteksiz ayakta durabiliyor mu bakılır. Desteksiz yürüyüşüne bakılır. Adım adım yürütmesi istenir (tandem yürüyüş). Rhomberg testi: Ayakta dururken gözleri kapatılır, dengesine bakılır.</p>			
13	Sfinkterler ile ilgili sorular sorulur			
14	Hastaya muayene ile ilgili bilgi verilir			
15	Eller yıkanır			

